

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри,
доктор наук з державного управління, професор

Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ
«27» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання

РОЗРОБНИКИ:
Перша проректорка, доцентка кафедри
публічного управління та адміністрування,
к. держ. упр., доцентка

Ірина КОВТУН
«27» серпня 2024 року

Старший викладач кафедри публічного
управління та адміністрування

Микола ВАВРИЩУК
«27» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО:
Деканеса факультету публічного управління,
к.держ.упр., доцентка

Тетяна ПІДЛІСНА
«27» серпня 2024 року

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр публічного управління та адміністрування»
 Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
 Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
 (<https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-publicnoho-upravlinnya>)**

Назва навчальної дисципліни	МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ
Викладач/ Викладачка	Лекції, екзамен: Ковтун Ірина Броніславівна , перша проректорка, доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, к. держ. упр., доцентка Семінарські заняття, консультації: Ваврищук Микола Васильович , старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, заступник Хмельницького міського голови
Контактна інформація та науковий профіль викладачів	Ковтун Ірина Броніславівна iruna_kovtun@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID https://orcid.org/0000-0001-8530-8642 Google Scholar https://scholar.google.com/citations?user=R01JJXwAAAAJ Ваврищук Микола Васильович mv_vavryshchuk@univer.km.ua
Інформаційні ресурси	https://univer.km.ua/studentu/navchalno-metodychne-zabezpechennya Google клас «Місцеве самоврядування» (код для приєднання: xjbubgp).
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 1, вул. Героїв Майдану, 8 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю у робочі дні з 12.00 до 13.00 або з 17.15 до 18.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену, згідно з затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.</p>
--	--

	<p>Фахові компетентності спеціальності</p> <p>СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>СК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.</p>
Результати навчання	<p>ПР 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p>ПР 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>ПР 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.</p>
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 3-й, семестр – 5-й.</p> <p>Базою для вивчення навчальної дисципліни «Місьцеве самоврядування» слугують такі навчальні дисципліни: «Теорія держави і права», «Політологія», «Історія публічного управління», «Взаємодія держави і громадянського суспільства», «Система публічного адміністрування», «Конституційне право», «Документаційне забезпечення діяльності органів публічного управління», «Муніципальне право».</p> <p>Дисципліна вивчається паралельно з такими спорідненими навчальними дисциплінами: «Менеджмент в органах публічного управління», «Статистичні методи в публічному управлінні та адмініструванні», «Публічні фінанси», «Основи адміністративного права», «Регіональна економіка».</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: «Державно-управлінські рішення», «Регіональний та місцевий розвиток», «Місьцеві фінанси», «Публічні послуги», «Управління проектами регіонального та місцевого розвитку», «Організаційно-правові засади публічної служби».</p>
Обсяг навчальної дисципліни	4,5 кредитів ЄКТС / 135 годин, у тому числі самостійної роботи – 81 година, лекційних – 18 годин, семінарських – 36 годин.
Форма навчання	Денна.
Тижневе навантаження	7,5 годин (3,0 години аудиторних занять згідно з розкладом, 4,5 годин самостійної роботи).
Мова викладання	Українська.
Формат навчальної дисципліни	Офлайн /онлайн: лекції, семінарські заняття, консультації, екзамен. Для осіб з особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.

Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	4/4/15	Теоретичні засади місцевого самоврядування	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни	Лекції – 2,2 Семінарське заняття – 5 СРС – 2
	2/4/15	Сутність та роль процесів централізації та децентралізації в сучасних умовах.	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,5
	-/4/15	Історія становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні.	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни, підготовка есе за запропонованими темами	Семінарське заняття – 5 СРС – 2,5
	4/4/15	Організаційно-правові основи місцевого самоврядування.	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни, успішне проходження курсу https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AMU+ULC101+2019_T1 або іншого, погодженого із викладачем	Лекції – 2,2 Семінарське заняття – 5 СРС – 2
	4/4/15	Матеріально-фінансова база місцевого самоврядування..	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни	Лекції – 2,2 Семінарське заняття – 5 СРС – 2
	2/4/15	Служба в органах місцевого самоврядування.	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2
	2/4/15	Гарантії місцевого самоврядування. Відповідальність органів та	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2

		посадових осіб місцевого самоврядування, контроль за їх діяльністю..	навчальної дисципліни, підготовка есе за запропонованими темами	
	-/4/15	Місцеве самоврядування: світовий досвід.	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни	Семінарське заняття – 5 СРС – 2,5
	-/4/15	Державна підтримка розвитку місцевого самоврядування в Україні.	Тести, кейси, дискусійні обговорення проблемних питань, практичні завдання, визначені навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни	Семінарське заняття – 5 СРС – 2,5
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеев В.М. Суспільство та держава: управлінські взаємовідносини: моногр. / В.М. Алексеев. – Чернівці: Технодрук, 2012. – 344 с. 2. Бедрій Р.Б. Поняття економічної основи місцевого самоврядування та її організаційно-правове забезпечення в умовах війни в Україні [Електронний ресурс] / Р.Б. Бедрій // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2023. - Вип. 75(1). - С. 59-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_75(1)_11 3. Божко В.М. Проходження служби в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / В.М. Божко // Полтавський правовий часопис. - 2023. - № 1. - С. 8-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/plre_2023_1_3 4. Бурда В.Є. Теоретичні аспекти бюджетної децентралізації як одного з механізмів формування ресурсної бази місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / В.Є. Бурда, Л.В. Петрянч // Економіка та держава. - 2020. - № 5. - С. 167-170. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2020_5_32 5. Буркова Л.А. Територіальна громада як базовий суб'єкт місцевого самоврядування: тенденції розвитку та напрямки вдосконалення [Електронний ресурс] / Л.А. Буркова, В.С. Адамовська, А.Б. Ярова // Вісник Криворізького національного університету. - 2020. - Вип. 50. - С. 173-179. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vktu_2020_50_35 6. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17 7. Виборчий кодекс України: Кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text 8. Войтик О.Є. Особливості прийняття управлінських рішень в органах місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / О.Є. Войтик // Демократичне врядування. - 2023. - Вип. 1. - С. 63-74. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2023_1_8 9. Громова О.Є. Шляхи вдосконалення наповненості місцевих бюджетів, як складової фінансової бази органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / О.Є. Громова, А.Є. Абдуллаєва, А.Л. Шевчук // Вісник Хмельницького 			

	<p>національного університету. Економічні науки. - 2021. - № 1. - С. 277-281. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2021_1_50</p> <p>10. Даниленко Л.І. Вдосконалення професійної компетентності посадових осіб місцевого самоврядування: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Л.І. Даниленко // Інвестиції: практика та досвід. - 2023. - № 5. - С. 113-119.</p> <p>11. Європейська хартія місцевого самоврядування [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036</p> <p>12. Європейська хартія місцевого самоврядування: Муніципальні фінанси в країнах-членах Ради Європи // Українське місто. – 2000. – Додаток до журналу № 7. – С. 51-56.</p> <p>13. Кантор Н.Ю. Роль Європейської хартії місцевого самоврядування як стандарту локальної демократії: українські реалії та перспективи [Електронний ресурс] / Н.Ю. Кантор // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Юридичні науки. - 2023. - Т. 34(73), № 6. - С. 12-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_law_2023_34(73)_6_5</p> <p>14. Ковальчук В. Особливості правового регулювання функціонування органів місцевого самоврядування в період воєнного стану в Україні [Електронний ресурс] / В. Ковальчук // Український часопис конституційного права. - 2023. - № 4. - С. 37-46.</p> <p>15. Ковтун І.Б., Терещенко Т.В. Теоретичні аспекти формування економічного потенціалу територіальної громади: синергетичний підхід // Наука. Технології. Інновації. – 2021. - № 3 (19). - С. 3-9.</p> <p>16. Ковтун І.Б., Юричина І.А. Актуальні питання стратегічного планування місцевого економічного розвитку Хмельницької області // Університетські наукові записки. – 2021. - № 1 (79) – С. 206-216.</p> <p>17. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради. 1996. – № 30. – Ст. 141.</p> <p>18. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80</p> <p>19. Кохан О.І. Боротьба з корупцією в органах місцевого самоврядування: правові передумови та шляхи подолання [Електронний ресурс] / О.І. Кохан // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2024. - Вип. 82(2). - С. 182-186. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_82(2)_31</p> <p>20. Кравчук М.Ю. Громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / М.Ю. Кравчук // Актуальні проблеми правознавства. - 2023. - Вип. 1. - С. 42-46. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2023_1_8</p> <p>21. Криворучко І.В. Інституційний розвиток місцевого самоврядування в умовах війни в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Криворучко, О.А. Зубчик // Інвестиції: практика та досвід. - 2024. - № 3. - С. 144-152.</p> <p>22. Лазебна І.В. Служба в органах місцевого самоврядування: українські реалії та зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / І. В. Лазебна, І. П. Динник // Вісник Херсонського національного технічного університету. - 2023. - № 2. - С. 254–259. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtu_2023_2_38</p> <p>23. Лелеченко А.П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації</p>
--	--

	<p>повноважень: навч. посіб. / [А.П. Лелеченко, О.І. Васильєва, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук] – К.: 2017. – 110 с.</p> <p>24. Мальцев У.В. Функційні ознаки інституту місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / У.В. Мальцев. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. - 2020. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2020_1_35</p> <p>25. Мельниченко Б. Місцеве самоврядування в Україні в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / Б. Мельниченко, М. Мідик // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія : Юридичні науки. - 2023. - Т. 10, № 2. - С. 137-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2023_10_2_21</p> <p>26. Мінакова Є.В. Підзвітність та підконтрольність органів місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації влади [Електронний ресурс] / Є.В. Мінакова // Аналітично-порівняльне правознавство. - 2023. - № 2. - С. 33-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anprogr_2023_2_7</p> <p>27. Місцеве самоврядування: підручник / [О.В. Берданова та ін. ; за ред. В.М. Вакуленка, Ю.Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2019. - 671 с.</p> <p>28. Мостовенко О.О. Децентралізація та місцеве самоврядування [Електронний ресурс] / О.О. Мостовенко, М.М. Зінченко // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. - 2021. - Вип. 47(2). - С. 64-71. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/shpebfrv_2021_47(2)_9</p> <p>29. Наумкіна С.М. Сучасні тенденції розвитку інституту місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / С.М. Наумкіна, О.О. Ахмеров // Політикус. - 2021. - Вип. 3. - С. 62-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/polit_2021_3_12</p> <p>30. Носулько Б. Роль місцевого самоврядування у становленні територіальної громади та її соціально-економічному розвитку [Електронний ресурс] / Б. Носулько // Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Публічне управління та адміністрування. - 2021. - № 1. - С. 37-40. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdanopua_2021_1_10</p> <p>31. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року: затв. Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року. https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyu-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku</p> <p>32. Пирога І.С. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні [Електронний ресурс] / І.С. Пирога, М.І. Пирога // Аналітично-порівняльне правознавство. - 2024. - № 2. - С. 167-172. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anprogr_2024_2_30</p> <p>33. Пирога І.С. Роль місцевого самоврядування у відбудові в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / І.С. Пирога, М.І. Пирога // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2023. - Вип. 77(1). - С. 117-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_77(1)_20</p> <p>34. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17</p> <p>35. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від</p>
--	---

	<p>05.02.2015 р. № 157-VIII / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19</p> <p>36. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII / [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19</p> <p>37. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // ВВРУ. – 1997. – № 24. – Ст. 170.</p> <p>38. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 02.05.2023 р. № № 3077-IX // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text</p> <p>39. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18.</p> <p>40. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11 липня 2002 р. № 93-IV // Урядовий кур'єр від 02.08.2002 № 14.</p> <p>41. Пухтинський М.О. Трансформація місцевого самоврядування в контексті децентралізації публічної влади унітарної України [Електронний ресурс] / М. О. Пухтинський // Альманах права. - 2020. - Вип. 11. - С. 319-326. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2020_11_56</p> <p>42. Редзюк Н.П. Розвиток системи місцевого самоврядування в країнах ЄС: уроки для України [Електронний ресурс] / Н.П. Редзюк // Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. - 2023. - Вип. 5. - С. 105-112. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubad_2023_5_12</p> <p>43. Самойлов А.П. Принципи діяльності та розподілу компетенцій органів місцевого самоврядування та органів державної влади у контексті децентралізації влади в Україні [Електронний ресурс] / А.П. Самойлов // Успіхи і досягнення у науці. - 2024. - № 1. - С. 186-201. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sucachs_2024_1_16</p> <p>44. Сікорський М.М. Місцеві бюджети як фінансова основа місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / М.М. Сікорський. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. - 2020. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2020_1_36</p> <p>45. Степанюк А.В. Роль фінансової децентралізації в управлінні системою фінансів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / А.В. Степанюк // Інвестиції: практика та досвід. - 2020. - № 3. - С. 83-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2020_3_16</p> <p>46. Шопіна І.М. Цивільно-військове співробітництво та громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / І.М. Шопіна // Аналітично-порівняльне правознавство. - 2024. - № 1. - С. 463-466. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anpopr_2024_1_84</p>	
<p>Рекомендовані Інтернет-джерела для самостійної роботи</p>	<p>http://www.rada.gov.ua</p>	<p>Веб-портал Верховної Ради України</p>
	<p>http://www.president.gov.ua</p>	<p>Веб-портал Адміністрації Президента України</p>
	<p>http://www.kmu.gov.ua</p>	<p>Веб-портал Кабінету Міністрів України</p>
	<p>http://www.me.gov.ua</p>	<p>Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України</p>
	<p>http://nbuv.gov.ua/</p>	<p>Веб-сайт Національної бібліотеки України</p>

		імені В.І. Вернадського
	http://gntb.gov.ua/ua/	Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
	http://www.ounb.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
	http://www.adm.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
	https://decentralization.gov.ua/	Децентралізація в Україні
	https://www.auc.org.ua/	Веб-сайт Асоціації міст України
	https://hromady.org/	Веб-сайт Асоціації об'єднаних територіальних громад
	http://vassr.org/	Веб-сайт Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад
	http://uaror.org.ua/	Веб-сайт Української асоціації районних та обласних рад
	https://assogu.org.ua/	Веб-сайт Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація сільських, селищних рад та об'єднаних громад України»
Методи навчання та форми поточного контролю	<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «<i>Місцеве самоврядування</i>» (https://univer.km.ua/studentu/navchalno-metodychne-zabezpechennya).</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) створення проблемних ситуацій; 3) слайдові презентація; 4) діалог, дискусія; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) вирішення ситуаційних завдань та кейсів, в т.ч. із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 3) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії. <p>Поточний контроль знань з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування студентів щодо засвоєння матеріалу лекції; 2) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання практичних завдань; 4) захист підготовленої презентації тощо. 	
Політика щодо дедлайнів та перескладання	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Перескладання лекції: усне опитування лектором за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування, виконання тестових завдань, виконання практичних завдань, в т.ч. із застосуванням інформаційних технологій.</p>	

<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий контроль передбачений у вигляді екзамену. Питання для підсумкового контролю, розподіл балів за виконання завдань екзаменаційного білету наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни. На екзамені студент самостійно обирає білет. Відповіді на 1, 2, 3 завдання екзаменаційного білету перевіряються екзаменатором у письмовому вигляді, відповідь на 4 питання білету – усно. Екзаменатор має право задавати уточнюючі та/або додаткові питання.</p> <p>У зв'язку із воєнним станом форма проведення екзамену може бути змінена, про що студенти мають бути повідомлені не пізніше ніж на консультації перед екзаменом, яка проводиться відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.</p> <p>Результати підсумкового контролю та остаточні результати із вивчення навчальної дисципліни повідомляються студентам в день проведення екзамену (у випадку відсутності такої можливості через обставини, пов'язані із воєнним станом в країні, строки можуть бути змінені)</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p>
<p>Порядок отримання додаткових балів</p>	<p>Здобувач може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.</p> <p>УВАГА! Отримані бали за перераховані види робіт як додаткові із НД «Міське самоврядування» НЕ МОЖУТЬ бути повторно нараховані за позанавчальну наукову роботу відповідно до Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universytet/etyka-akademichna-dobrochesnist-ta-antikoruptsiyna-polityka/akademichna-dobrochesnist).</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного й підсумкового контролю результатів навчання (до осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; – інші дії, які сприяють забезпеченню довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. <p>Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; неправомірна</p>

	<p>вигода тощо.</p> <p>Університет не сприймає академічну нечесність у будь-якій формі (фальсифікація даних, шахрайство, крадіжка, плагіат, підкуп, купівля та продаж курсових, контрольних, кваліфікаційних та інших робіт, презентація курсових, контрольних, кваліфікаційних та інших робіт інших авторів як власних, невиправдане співавторство, обман під час іспитів та інша недоброчесна поведінка).</p> <p>За порушення академічної доброчесності встановлюється відповідальність відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Статуту Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, Регламенту комісії з академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_кодекс.pdf).</p>
Додаткові можливості	<p>У рамках неформальної освіти студенти мають можливість взяти участь у Програмі підготовки тренерів-консультантів проекту «ШКОЛА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ» (https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-publicnoho-upravlinnya/shkola-mistsevoho-samovryaduvannya)</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) під час аудиторних занять, консультацій; 2) у Гугл-класі навчальної дисципліни; 3) листуванням на електронну пошту; 4) за допомогою регулярних опитувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті; 5) інші способи комунікації, погоджені із викладачем.